EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 17.6.2025
COM(2025) 314 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD EN DE EUROPESE REKENKAMER

Jaarverslag aan de kwijtingsautoriteit over de in 2024 uitgevoerde interne controles

{SWD(2025) 159 final}

Inhoud

1.DOELSTELLINGEN EN REIKWIJDTE VAN HET VERSLAG 2

2.DE OPDRACHT VAN DE DIENST INTERNE AUDIT: VERANTWOORDING, ONAFHANKELIJKHEID EN OBJECTIVITEIT 2

3.OVERZICHT VAN UITGEVOERDE AUDITS 4

3.1. Uitvoering van het auditplan 2024 4

3.2. Statistische gegevens over aanbevelingen van de dienst Interne Audit 5

4.RESULTATEN GEBASEERD OP DE IN 2024 UITGEVOERDE AUDITS 8

4.1. Algemene resultaten van doelmatigheidscontroles 8

4.1.1. Financiële processen 9

4.1.2. Operationele processen 10

4.1.3. Ondersteunende processen 10

4.2. Beperkte conclusies van de dienst Interne Audit 12

4.3. Algemeen oordeel over het financieel beheer van de Commissie 12

5.OVERLEG MET DE INSTANTIE VOOR FINANCIËLE ONREGELMATIGHEDEN VAN DE COMMISSIE 13

1. Doelstellingen en reikwijdte van het verslag

Middels dit verslag worden het Europees Parlement en de Raad geïnformeerd over de **interne audits die in 2024 door de dienst Interne Audit van de Europese Commissie zijn verricht binnen de directoraten-generaal van de Commissie, haar diensten en uitvoerende agentschappen**[1]. Dit verslag maakt deel uit van de kwijtingsprocedure. Het verslag omvat: i) een samenvatting van het aantal en de soorten uitgevoerde interne audits; ii) een synthese van de belangrijkste gedane aanbevelingen; en iii) het gevolg dat aan die aanbevelingen is gegeven. Overeenkomstig artikel 118, lid 8, en artikel 253 van het Financieel Reglement[2] zendt de Commissie het verslag toe aan het Europees Parlement en de Raad. Het verslag is gebaseerd op het verslag dat de intern controleur van de Commissie overeenkomstig artikel 118, lid 4, van het Financieel Reglement heeft opgesteld aangaande in 2024 voltooide audit- en adviesverslagen van de dienst Interne Audit[3].

Voorts is het verslag, zoals vereist door artikel 118, lid 5, van het Financieel Reglement, gericht op de algemene naleving van de beginselen van goed financieel beheer en goede financiële prestaties door de algemene resultaten inzake prestaties en een algemene conclusie over het financieel beheer te verstrekken (deel 4)[4].

2. De opdracht van de dienst Interne Audit: verantwoording, onafhankelijkheid en objectiviteit

De **dienst Interne Audit heeft tot taak** om de waarde van de organisatie te versterken en te beschermen door de Commissie op risico's gebaseerde en objectieve zekerheid te verschaffen, en dito advies en inzicht. In het kader van zijn auditplan:

- voert de dienst Interne Audit een onafhankelijke beoordeling van de effectiviteit van governance-, risicobeheer- en controleprocessen voor operaties, activiteiten en financiële transacties ("assurancediensten") uit; en
- verstrekt hij adviezen, inzichten en prognoses ("niet-assurancediensten").

De assurancediensten worden uitgevoerd om te bevestigen of te verifiëren of:

a. risico's op passende wijze en op doorlopende basis worden geïdentificeerd, beoordeeld en beheerd;

b. belangrijke financiële, beheer- en operationele informatie nauwkeurig en betrouwbaar is en tijdig beschikbaar komt;

c. het beleid van de Commissie, procedures en toepasselijke wet- en regelgeving worden nageleefd;

d. de doelstellingen van de Commissie op doeltreffende en efficiënte wijze worden verwezenlijkt; en

---

1 Het verslag heeft geen betrekking op audits die zijn uitgevoerd bij de Europese Vredesfaciliteit, gedecentraliseerde Europese agentschappen, de Europese Dienst voor extern optreden of andere door de dienst Interne Audit gecontroleerde autonome organen, waarvoor afzonderlijke verslagen worden opgesteld.

2 Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 ter vervanging van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 (artikel 247).

3 De auditverslagen die van 1 februari 2024 tot en met 31 januari 2025 zijn voltooid, zijn in dit verslag opgenomen, met uitzondering van de audit van het personeelsbeheer in het directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie, waarvan het definitieve auditverslag is uitgebracht op 10 maart 2025, maar bij wijze van uitzondering is opgenomen in het jaarlijkse interneauditverslag voor 2024.

4 Een samenvatting van de door de dienst Interne Audit verstrekte zekerheid wordt samen met dit verslag gepubliceerd in het jaarlijkse beheers- en prestatieverslag over de EU-begroting.

e. de ontwikkeling en instandhouding van hoogwaardige controleprocessen in de hele Commissie worden bevorderd.

De **onafhankelijkheid van de dienst Interne Audit is verankerd in het Financieel Reglement** en in zijn door de Commissie vastgestelde **taakomschrijving**[5]. In deze taakomschrijving is onder meer bepaald dat het management en de controleurs hun onafhankelijkheid ten opzichte van de door hen beoordeelde activiteiten en verrichtingen moeten bewaren teneinde de objectiviteit van hun oordelen te waarborgen en belangenconflicten te vermijden. In geval van een feitelijke of ogenschijnlijke aantasting van hun objectiviteit, zouden de details daarvan moeten worden meegedeeld. Indien de interne controleur dit noodzakelijk acht, kan zij zich rechtstreeks tot de voorzitter van de Commissie en/of tot het college van leden van de Commissie richten.

De dienst Interne Audit verricht zijn werkzaamheden overeenkomstig het Financieel Reglement, de internationale normen voor professionele interne audit (*International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing*[6]) en de gedragscode van het Institute of Internal Auditors.

De rol van het Comité follow-up audit dat is ingesteld bij artikel 123 van het Financieel Reglement, is om de onafhankelijkheid van de dienst Interne Audit te waarborgen, de kwaliteit van de interneauditwerkzaamheden te bewaken en ervoor te zorgen dat de diensten van de Commissie, haar uitvoerende agentschappen en andere organen naar behoren rekening houden met aanbevelingen en er een passend vervolg aan geven. De dienst Interne Audit: i) brengt verslag uit over belangrijke problemen die voortvloeien uit zijn audits en over mogelijke verbeteringen voor de gecontroleerde processen; ii) geeft een jaarlijks algemeen oordeel over de stand van het financieel beheer in de Commissie; en iii) brengt (ten minste eenmaal per jaar) verslag uit over de uitvoering van zijn taken en zijn prestaties, zoals vastgesteld in zijn jaarlijkse auditplan. Deze verslaglegging omvat belangrijke risicoposities, auditvraagstukken, problemen in verband met corporate governance en andere aangelegenheden.

Het Comité follow-up audit staat het college bij voor wat betreft het nakomen van de verplichtingen van het college uit hoofde van de Verdragen, het Financieel Reglement en andere wettelijke instrumenten. Het Comité doet dit door: i) de onafhankelijkheid van de dienst Interne Audit te waarborgen; ii) de kwaliteit van de interne auditwerkzaamheden te bewaken; iii) ervoor te zorgen dat de diensten van de Commissie naar behoren rekening houden met aanbevelingen uit interne en externe audits; en iv) ervoor te zorgen dat deze aanbevelingen een passend vervolg krijgen. Op deze manier draagt het Comité follow-up audit bij aan het vergroten van de doeltreffendheid en efficiëntie van de Commissie bij het bereiken van haar doelen. Ook wordt op deze manier het toezicht van het college op de governance-, risicobeheer- en internecontrolepraktijken van de Commissie vergemakkelijkt[7].

Controlesystemen die door de lidstaten worden gebruikt om de besteding van EU-middelen na te gaan, worden niet door de dienst Interne Audit gecontroleerd. Dergelijke audits gaan tot op het niveau van individuele begunstigden en worden uitgevoerd door de interne controleurs van de lidstaten, de nationale controleautoriteiten of andere directoraten-generaal van de Commissie en de Europese Rekenkamer. De dienst Interne Audit controleert echter wel de maatregelen die door de Commissie worden genomen om toezicht te houden en controle uit te oefenen: i) op instanties in de lidstaten; en ii) op andere organisaties die verantwoordelijk zijn voor het uitbetalen van EU-gelden. Overeenkomstig artikel 118, lid 2, van het Financieel Reglement heeft de dienst Interne Audit volledige en onbeperkte toegang tot alle informatie die de dienst nodig heeft voor de uitvoering van zijn taken, zo nodig met inbegrip van toegang ter plaatse, ook in de lidstaten en derde landen.

---

5 *Communication to the Commission, Mission Charter of the Internal Audit Service of the European Commission* (Mededeling aan de Commissie — taakomschrijving van de dienst Interne Audit van de Europese Commissie), C(2022) 8450 final van 28 november 2022.

6 De Global Internal Audit Standards (GIAS's) zijn op 9 januari 2025 in werking getreden. De GIAS's vervangen het internationale kader voor beroepspraktijken (*International Professional Practices Framework*) van het Institute of Internal Auditors uit 2017, dat in 2024 van toepassing was.

7 Voor nadere gegevens, zie de *Communication to the Commission, Charter of the Audit Progress Committee of the European Commission* (Mededeling aan de Commissie — taakomschrijving van het Comité follow-up audit van de Europese Commissie), C(2020) 1165 final van 27 februari 2020.

3. Overzicht van uitgevoerde audits

3.1. Uitvoering van het auditplan 2024

De dienst Interne Audit voerde het auditplan 2024 uit in een context van toenemende druk op de middelen binnen sommige directoraten-generaal van de Commissie, alsook van bredere uitdagingen als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en andere opkomende geopolitieke crises. Op de afsluitdatum van 31 januari 2025 had de dienst Interne Audit **uitvoering gegeven**[8] aan in totaal **26 opdrachten** (audits, beperkte controles en andere) bij de directoraten-generaal en diensten van de Commissie[9]. Dit komt overeen met een voltooiingspercentage van 93 % voor het bijgewerkte auditplan 2024. Daarnaast werd in maart 2025 één auditverslag afgerond en bij wijze van uitzondering opgenomen in het jaarlijkse interne auditverslag voor 2024[10].

Overeenkomstig zijn taakomschrijving en de internationale normen voor audits plant de dienst Interne Audit zijn auditwerkzaamheden op basis van een risicobeoordeling en een capaciteitsanalyse. Dit heeft tot doel een auditplan te definiëren dat de gebieden bestrijkt waarop het risico het grootst is en daardoor de toegevoegde waarde maximaliseert, en dat bijdraagt tot een optimaal gebruik van middelen en een doeltreffende en doelmatige uitvoering van het plan. De dienst Interne Audit toetst regelmatig de uitvoering van het auditplan en past het indien nodig aan.

De dienst Interne Audit **heeft follow-ups uitgevoerd met betrekking tot 56 eerdere auditopdrachten** om de uitvoering van aanbevelingen te beoordelen, en heeft 75[11] follow-up-berichten uitgebracht aan de respectieve directoraten-generaal en diensten. Als gevolg hiervan zijn 21 opdrachten afgesloten[12]. De dienst Interne Audit concludeerde dat alle aanbevelingen op doeltreffende wijze waren opgevolgd en dat 35 auditopdrachten op de afsluitdatum niet waren afgehandeld.

In de onderstaande grafieken wordt het totale **aantal op de afsluitdatum van 31 januari 2025 afgeronde opdrachten weergegeven, uitgesplitst naar soort opdracht**.

8 De audit van meerdere entiteiten met betrekking tot fraudebestrijdingsstrategieën in de diensten voor extern optreden wordt beschouwd als afgerond, ook al was het definitieve auditverslag voor een van de vier diensten van de Commissie die onder de reikwijdte van de audit vallen (het directoraat-generaal Internationale Partnerschappen) nog niet uitgebracht op de afsluitdatum van 31 januari 2025. Dit verslag zal naar verwachting worden opgenomen in het jaarlijkse interne auditverslag voor 2025.

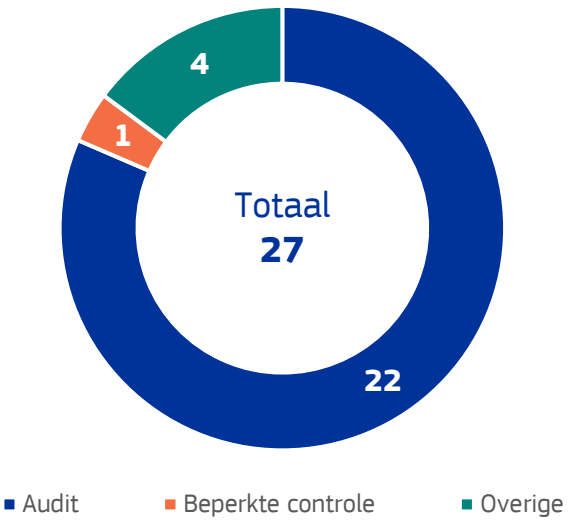
9 De dienst Interne Audit van de Commissie omvat in totaal vijftig organisatorische entiteiten (afdelingen). Voor sommige van deze entiteiten werden in 2024 meerdere definitieve audit- of controleverslagen gepubliceerd. Voor een gedetailleerd overzicht van entiteiten waarvoor definitieve audit- en controleverslagen zijn gepubliceerd, zie het bij dit verslag gevoegde werkdocument van de diensten van de Commissie.

10 De audit van het personeelsbeheer in het directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie, waarvoor het ontwerpverslag is uitgebracht op 19 december 2024 en het definitieve controleverslag op 10 maart 2025.

11 Een aantal auditopdrachten ging vergezeld van meerdere follow-ups en een aantal follow-up-berichten had betrekking op meer dan één auditopdracht.

12 Voor de lijst van na een follow-up afgeronde audits, zie punt 2.2 van het werkdocumenten van de diensten van de Commissie.

Naar soort uitgesplitste opdrachten

Bron: Europese Commissie

In 2024 heeft de dienst Interne Audit **43 verslagen** uitgebracht (definitieve auditverslagen en inzichtnota's). Het **aantal verslagen** is hoger dan het aantal opdrachten, omdat de dienst Interne Audit voor sommige opdrachten waarbij meerdere gecontroleerden betrokken waren[13], meerdere verslagen heeft opgesteld voor de respectieve verschillende gecontroleerden. In 2024 heeft de dienst Interne Audit zeven audits van meerdere directoraten-generaal of entiteiten uitgevoerd (en 21 eindverslagen uitgebracht in verband met deze audits).

3.2. Statistische gegevens over aanbevelingen van de dienst Interne Audit

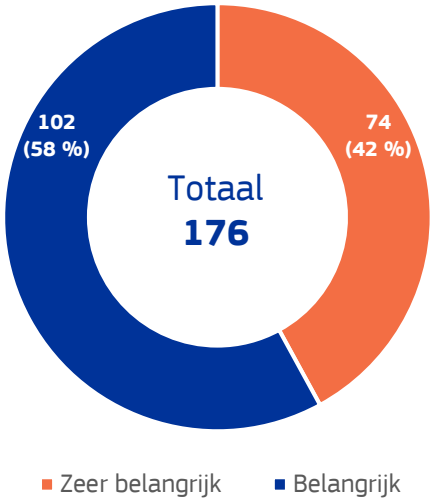
IN 2024 UITGEBRACHTE AANBEVELINGEN[14]

De dienst Interne Audit deed **176 aanbevelingen** op basis van zijn auditwerkzaamheden in 2024. Zoals hieronder getoond, werd 58 % van deze aanbevelingen aangemerkt als belangrijk, 42 % als zeer belangrijk, en werd geen enkele aanbeveling als cruciaal aangemerkt. Voor alle (gedeeltelijk) aanvaarde aanbevelingen hebben de gecontroleerden actieplannen opgesteld.

[13] Dit betreft audits die meerdere directoraten-generaal en/of diensten van de Commissie bestrijken, of audits bij de afdelingen van de Commissie en gedecentraliseerde agentschappen of andere onafhankelijke organen.

[14] Waaronder vier aanbevelingen (een zeer belangrijke en drie belangrijke) van de audit van het personeelsbeheer in het directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie, die op 10 maart 2025 werd afgerond. Deze audit en de in het kader daarvan gedane aanbevelingen zijn echter niet opgenomen in het definitieve overzichtsverslag van 2024 voor aan het Comité follow-up audit.

Aanbevelingen naar belangrijkheidsgraad

Bron: Europese Commissie, dienst Interne Audit

In 2024 hebben de gecontroleerden **174 aanbevelingen** aanvaard en 2 aanbevelingen gedeeltelijk aanvaard. Voor alle aanbevelingen hebben de gecontroleerden actieplannen opgesteld. Deze plannen werden ingediend bij de dienst Interne Audit, die deze vervolgens als bevredigend heeft aangemerkt of om een herzien actieplan heeft verzocht.

IN DE PERIODE 2020-2024 GEDANE AANBEVELINGEN[15]

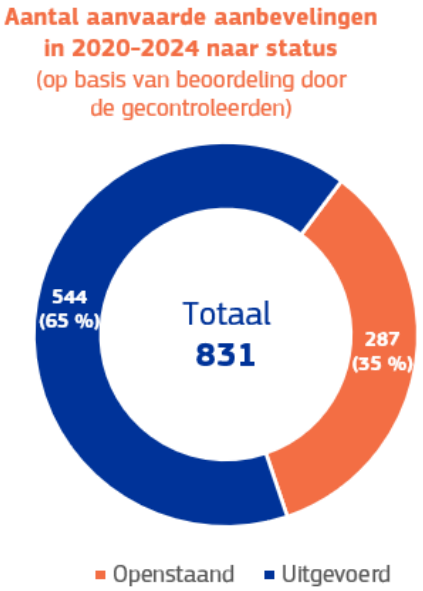
De dienst Interne Audit heeft een overzicht geproduceerd van de follow-up van aanbevelingen waaraan langer dan zes maanden geen gevolg was gegeven. Dit overzicht was bestemd voor het Comité follow-up audit.

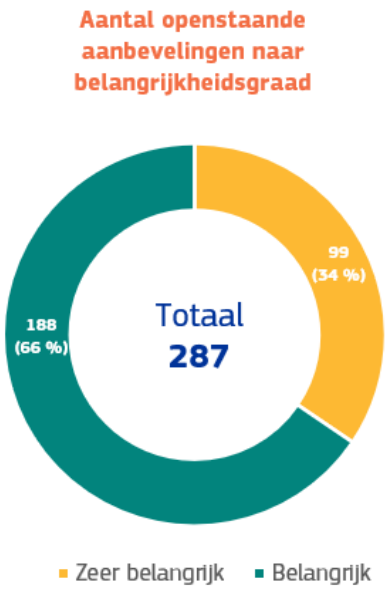
Zoals hieronder geïllustreerd, werden op de afsluitdatum van 31 januari 2025 544 (65 %) van de in totaal 831 (gedeeltelijk) aanvaarde aanbevelingen[16] die de dienst Interne Audit in de periode 2020-2024 heeft gedaan, door de gecontroleerden als uitgevoerd aangemerkt[17]. Dit betekent dat 287 aanbevelingen (35 %) nog openstaan.

[15] Uitgezonderd vier aanbevelingen die na de afsluitdatum van 31 januari 2025 zijn gedaan, zoals toegelicht in de vorige voetnoot.

[16] Van de 831 aanbevelingen die in de periode 2020-2024 werden gedaan, zijn er 823 volledig aanvaard, 4 gedeeltelijk aanvaard en 4 afgewezen.

[17] De grafiek toont de belangrijkheidsgraad van de aanbevelingen op de afsluitdatum. Deze kan verschillen van de belangrijkheidsgraad in het oorspronkelijke auditverslag, omdat de dienst Interne Audit in het kader van een follow-up kan constateren dat de door de gecontroleerde genomen maatregelen de in eerste instantie vastgestelde risico's gedeeltelijk hebben beperkt, en de aanbeveling derhalve als minder belangrijk kan worden aangemerkt.

Bron: Europese Commissie, dienst Interne Audit

Van de 287 aanbevelingen die op de afsluitdatum nog openstonden, was geen enkele aanbeveling als cruciaal aangemerkt, waren 99 aanbevelingen (34 %) aangemerkt als zeer belangrijk, en waren 188 aanbevelingen (66 %) aangemerkt als belangrijk.

Van de nog openstaande aanbevelingen waren er **71 zonder gevolg** (d.w.z. niet uitgevoerd per de oorspronkelijk overeengekomen datum). Deze aanbevelingen zonder gevolg maken 8,5 % van de (gedeeltelijk) aanvaarde aanbevelingen uit. Van de aanbevelingen zonder gevolg zijn drie zeer belangrijke aanbevelingen aangemerkt als geruime tijd zonder gevolg (een aanbeveling is geruime tijd zonder gevolg als deze meer dan zes maanden na de oorspronkelijk overeengekomen uitvoeringsdatum nog niet is afgehandeld). Dit is meer dan de drie aanbevelingen in het voorgaande jaar, maar getuigt nog steeds van het strikte opvolgingsbeleid van de Dienst Interne Audit bij het beoordelen van de uitvoering van zijn aanbevelingen. Deze zeer belangrijke aanbevelingen die al geruime tijd zonder gevolg zijn, vertegenwoordigen 0,7 % van het totale aantal (gedeeltelijk) aanvaarde aanbevelingen in de periode 2020-2024 (tegen 0,4 % in de voorgaande verslagperiode). Er zijn geen zeer belangrijke aanbevelingen van vóór 2020 die al geruime tijd zonder gevolg zijn.

Vertraging van aanbevelingen zonder gevolg naar belangrijkheidsgraad

(gedaan in de periode 2020-2024)

Bron: Europese Commissie, dienst Interne Audit

Over het geheel genomen acht de dienst Interne Audit de uitvoering van zijn aanbevelingen bevredigend en vergelijkbaar met die in voorgaande verslagperioden. Deze stand van zaken wijst erop dat de diensten van de Commissie zich inspannen om de cruciale en zeer belangrijke aanbevelingen uit te voeren en daardoor de door de dienst Interne Audit gesignaleerde risico's beperken.

Een overzicht van de zeer belangrijke en geruime tijd zonder gevolg gebleven aanbevelingen is opgenomen in deel 3 van het werkdocument van de diensten van de Commissie.

4. Resultaten gebaseerd op de in 2024 uitgevoerde audits

4.1. Algemene resultaten van doelmatigheidscontroles

Ter ondersteuning van de prestatiecultuur van de Commissie en de nadruk op waar voor het geld, heeft de dienst Interne Audit 23 op prestaties gerichte opdrachten afgerond. In het kader van ongeveer 80 % van deze opdrachten heeft de dienst Interne Audit hoge restrisico's vastgesteld in de gecontroleerde gebieden of processen, wat aanleiding heeft gegeven tot zeer belangrijke aanbevelingen. Ook werden verschillende sterke punten en goede praktijken waargenomen (voor nadere gegevens, zie deel 1 van het werkdocument van de diensten van de Commissie).

Overeenkomstig de door de dienst Interne Audit gehanteerde methodologie en beste praktijken beoordeelt de dienst de prestaties op indirecte wijze. De prestaties van de afdelingen en diensten van de Commissie bij het uitvoeren van beleidsmaatregelen, programma's en acties worden beoordeeld in relatie met de daarmee verbonden risico's. Met deze benadering wil de dienst garanderen dat directoraten-generaal en diensten over passende prestatiekaders, instrumenten voor prestatiemeting en uitgebreide monitoringsystemen beschikken.

Hieronder volgen de conclusies van de dienst Interne Audit inzake de verschillende prestatieaspecten die in het kader van zijn audits in 2024 zijn beoordeeld[18].

[18] In totaal heeft de dienst Interne Audit uitvoering gegeven aan 23 auditopdrachten met een focus op prestaties (20 prestatiegerichte en uitgebreide audits) of opdrachten met betrekking tot bepaalde prestatieaspecten (2 IT-audits en 1 beperkte IT-controle). Voor meer informatie, zie het werkdocument van de diensten van de Commissie.

4.1.1. Financiële processen

Eén van de prioriteiten van de dienst Interne Audit is nog altijd om het college en de directoraten-generaal en diensten zekerheid te bieden over de efficiënte en doeltreffende werking van de interne controles inzake financieel beheer (zie ook de algemene conclusie inzake financieel beheer in punt 4.3).

In vier audits kwamen geen kritieke of zeer belangrijke tekortkomingen in de controlesystemen aan het licht, te weten: 1) de audit van fraudebestrijdingsstrategieën in de diensten voor extern optreden; 2) de audit van fase IV van het subsidiebeheer in het kader van Horizon 2020 in het Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad; 3) de audit van de prestaties van het beheer van deskundigen voor de evaluatie van voorstellen in het Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur; en 4) de audit van aanbestedingsprocedures in het directoraat-generaal Tolken.

Uit de **andere negen audits** kwam naar voren dat er **verbeteringen nodig zijn**, met als gevolg dat er een aantal zeer belangrijke aanbevelingen zijn gedaan[19].

Het **directoraat-generaal Landbouw en Plattelandsontwikkeling** heeft vooruitgang geboekt in de voorbereiding van het model voor het opbouwen van zekerheid in het kader van de nieuwe strategische plannen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Een aantal elementen moet echter nog worden ontwikkeld om ervoor te zorgen dat het ingevoerde controlekader voldoende robuust is om de zekerheid te bieden dat de uitgaven in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid worden uitgevoerd volgens het nieuwe uitvoeringsmodel en in overeenstemming met het rechtskader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling, het directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie en het directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij beschikken in algemene zin over adequate processen voor het opbouwen van zekerheid voor de fondsen die worden uitgevoerd onder gedeeld beheer om de belangrijkste risico's te beperken en rekening te houden met de belangrijkste nieuwe elementen die zijn ingevoerd door de wetgeving voor de programmeringsperiode 2021-2027. Niettemin zal de strategie van de directoraten-generaal voor één audit moeten worden geactualiseerd, aangezien bepaalde elementen in deze fase van de programmeringsperiode onvoldoende duidelijk zijn of onvoldoende zijn ontwikkeld. Het directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling voert ook het Solidariteitsfonds van de EU uit in gedeeld en indirect beheer. Het directoraat-generaal heeft controleprocessen voor het beheer van het Fonds, maar de opzet en het doeltreffende beheer ervan moeten verder worden verbeterd.

Het **directoraat-generaal Economische en Financiële Zaken** heeft de governanceprocessen voor de voorbereidingsfase van de macro-financiële bijstandsoperaties adequaat opgezet en efficiënt en doeltreffend uitgevoerd. Het ontwerp en de efficiënte en doeltreffende uitvoering van de risicobeheersings- en controleprocessen vereisen echter verdere verbetering, evenals het markeren en beschermen van gevoelige niet-gerubriceerde informatie.

Met betrekking tot **indirect beheer** kwam uit de audit van de controles op het financieel beheer van de civiele missies in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, die door de Dienst Instrumenten buitenlands beleid werd uitgevoerd, naar voren dat de dienst een controlekader heeft ontworpen en uitgevoerd dat is afgestemd op de specifieke kenmerken van de missies, maar dat de opzet ervan, die van invloed is op de doeltreffende uitvoering ervan, verder moet worden verbeterd.

Hoewel het **directoraat-generaal Internationale Partnerschappen** beschikt over een controlesysteem met richtsnoeren, templates, checklists en opleiding ter ondersteuning van de uitvoering van de procedures voor het toekennen van subsidies en het plaatsen van opdrachten onder indirect beheer met partnerlanden, en voor de uitvoering van de daarmee verband houdende controles vooraf door de EU-delegaties, moet de opzet ervan verder worden verbeterd om de naleving van de regels en de doeltreffende en efficiënte uitvoering ervan te waarborgen.

[19] 19 van de in totaal 74 zeer belangrijke aanbevelingen die in 2024 werden gedaan (26 %).

Hoewel het **directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie** zwaar heeft geïnvesteerd in een adequate en innovatieve controlestrategie voor Horizon Europa om de wettelijke en regelmatige uitvoering en een goed financieel beheer van het programma te waarborgen, moeten belangrijke componenten van de controlestrategie verder worden verbeterd om de langetermijndoelstelling van een foutenpercentage onder de materialiteitsdrempel van 2 % voor Horizon Europa volledig te verwezenlijken.

Het **Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu** is een van de vijf uitvoerende agentschappen die Horizon Europa uitvoeren. Hoewel het agentschap adequate controles voor de subsidiebeheerprocessen van Horizon Europa heeft opgezet en ingevoerd, moet het beheer van belangenconflicten en van evaluatieprocessen die de doeltreffendheid en efficiëntie van de uitvoering in het gedrang kunnen brengen, verder worden verbeterd.

Tot slot kwam uit de **audit van de zekerheidsopbouw** voor uitgaven onder direct beheer bij het directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij naar voren dat het directoraat-generaal zijn processen voor het opbouwen van zekerheid met betrekking tot uitgaven onder direct beheer weliswaar adequaat heeft ontworpen en uitgevoerd, maar dat het ontwerp en de financiële uitvoering van de partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij verdere verbetering behoeven.

4.1.2. Operationele processen

De dienst Interne audit heeft **drie op specifieke programma's of instrumenten gerichte audits** uitgevoerd. De audit van het **Programma voor de interne markt** leverde positieve resultaten op, zonder dat er kritieke of zeer belangrijke tekortkomingen werden vastgesteld.

De audit van de **uitvoering van en het toezicht op het EU-emissiehandelssysteem** en de **audit** van het **nieuwe programma voor de ontmanteling van kerninstallaties en het beheer van radioactief afval** in het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek hebben geleid tot respectievelijk tien en vier zeer belangrijke aanbevelingen. In het EU-emissiehandelssysteem werken de processen voor het beheer van de veilingen van het EU-emissiehandelssysteem goed, maar moeten het ontwerp en de doeltreffende uitvoering van het directoraat-generaal Klimaatactie en andere processen voor de uitvoering van en het toezicht op het EU-emissiehandelssysteem verder worden verbeterd. In het programma voor de ontmanteling van kerninstallaties en het beheer van radioactief afval moeten de governance-, beheers- en controlesystemen verder worden verbeterd om de duurzame, efficiënte en doeltreffende uitvoering van het programma op alle nucleaire locaties van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek te waarborgen.

4.1.3. Ondersteunende processen

Personeelsbeheer

De Commissie moet steeds meer leveren zonder dat zij haar totale personeelsbestand kan uitbreiden, aangezien zij is gebonden aan een stabiele personeelsbezetting. Bijgevolg krijgt een toenemend aantal diensten van de Commissie niet de gevraagde personeelsversterking, wat een hoge druk op de beschikbare middelen legt. Dit is door de Commissie is aangemerkt als een horizontaal kritiek risico. In dit verband heeft de dienst Interne Audit drie audits uitgevoerd om verschillende aspecten van het personeelsbeheer bij de Commissie te beoordelen.

De controle van de beoordeling van de personeelsbehoeften bij de Commissie op bedrijfsniveau leidde tot de conclusie dat er in de bestaande processen voor het beoordelen van de personeelsbehoeften in de wetgevings- en de begrotingscontext vooruitgang is geboekt, maar dat er nog belangrijke verbeteringen nodig zijn. Daarbij werden twee belangrijke kwesties geïdentificeerd, met betrekking tot: 1) de ondersteuning van de centrale diensten voor het beoordelen van de personeelsbehoeften op lokaal afdelingsniveau; en 2) de kwaliteitscontroles van de personeelsbehoeften door de centrale diensten. Het aanpakken van deze kwesties is van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat de beperkte middelen van de Commissie optimaal worden aangewend en haar belangrijkste prioriteiten en verplichtingen worden vervuld.

De conclusie van de audit van meerdere entiteiten betreffende de toewijzing van personele middelen in de EU-delegaties luidde dat het proces van de Commissie voor de toewijzing van personele middelen in de EU-

delegaties in overeenstemming was met de regels, maar dat de opzet en de doeltreffende en efficiënte uitvoering ervan moeten worden verbeterd om de doelstelling van het geven van een algeheel beeld van de werklast van de EU-delegatie te verwezenlijken.

Op het niveau van een afzonderlijke afdeling werd in een audit van het personeelsbeheer bij het directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie geconcludeerd dat de afdeling beschikt over een adequaat intern systeem voor het beheer van zijn personele middelen, maar dat verdere verbetering nodig is met betrekking tot het ontwerp van het strategisch kader voor personele middelen van de afdeling, dat van invloed kan zijn op de doeltreffende en efficiënte uitvoering ervan.

IT-beheer

Uit de audit van het beheer van IT-beveiligingsrisico's van meerdere directoraten-generaal, die zowel op bedrijfs- als op lokaal niveau werd uitgevoerd, kwam naar voren dat de Commissie een adequaat kader en processen voor het beheer van IT-beveiligingsrisico's heeft ontworpen, in overeenstemming met het IT-beveiligingskader van de Commissie, maar dat de doeltreffende en efficiënte uitvoering van processen verder moet worden verbeterd op de volgende gebieden: 1) de methodologie voor het beheer van IT-beveiligingsrisico's en de bijbehorende instrumenten; 2) de criteria voor het aanvaarden van risico's; 3) de monitoring van en verslaglegging over de resultaten van risicobeoordelingen; en 4) de volledigheid en nauwkeurigheid van IT-beveiligingsinformatie. Zowel op het niveau van de Commissie als op gedecentraliseerd niveau werden punten voor verbetering vastgesteld.

Een beperkte controle van SUMMA[20], ter voorbereiding van het "live gaan", was gericht op de controles die door het directoraat-generaal Begroting worden toegepast om de voornaamste risico's in verband met de migratie van het centrale boekhoud-, begrotings- en kassysteem van de Commissie te beperken. Ten tijde van de beperkte controle waren er nog zeer belangrijke gebieden voor verdere verbetering. Voorts zijn aanvullende verbeterpunten geïdentificeerd, die van invloed kunnen zijn op het latere efficiënte en doeltreffende gebruik van het systeem in de praktijk.

Andere ondersteunende processen

In de audit van het IT-financieringskader werd geconcludeerd dat het directoraat-generaal Digitale Diensten zich heeft ingespannen om een adequaat controlekader voor het beheer van basis-IT-diensten en terugboekprocessen op te zetten en uit te voeren. Ofschoon het huidige IT-financieringskader enkele positieve elementen omvat, moeten het begrip "basis-IT-diensten" en de toereikendheid van het huidige IT-financieringskader verder worden verbeterd om in de toekomst duurzame IT-bedrijfsdiensten te kunnen leveren.

In de audit van de bescherming van persoonsgegevens bij het Uitbetalingsbureau, concludeerde de dienst Interne Audit dat het door het bureau opgezette controlesysteem voor de belangrijkste bedrijfsprocessen waarin persoonsgegevens worden verwerkt, niet adequaat is opgezet en niet doeltreffend wordt toegepast om de naleving van de toepasselijke rechtsgrondslag te waarborgen. Hoewel de dienst Interne Audit kennisneemt van de belangrijke stappen die het bureau in 2024 (na het einde van het auditwerk) heeft ondernomen om de voornaamste tekortkomingen aan te pakken, moet er nog aanzienlijke vooruitgang worden geboekt op de gebieden 1) verantwoordingsplicht, rollen en verantwoordelijkheden; 2) regelingen in geval van gezamenlijke verwerking, internationale doorgifte van persoonsgegevens en overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau; 3) naleving van de beginselen van gegevensbescherming; en 4) IT-controles om de integriteit, de vertrouwelijkheid en de beschikbaarheid van persoonsgegevens te waarborgen.

[20] Tool voor boekhouding op transactiebasis en budgettaire boekhouding.

4.2. Beperkte conclusies van de dienst Interne Audit

De dienst Interne Audit heeft in februari 2025 beperkte conclusies opgesteld over de stand van zaken van de interne controle in alle directoraten-generaal en diensten van de Commissie[21]. Deze beperkte conclusies hebben gediend als input voor de jaarlijkse activiteitenverslagen van 2024 van de betrokken directoraten-generaal en diensten. De conclusies zijn gebaseerd op de controlewerkzaamheden van de afgelopen vijf jaar en hebben betrekking op alle nog openstaande aanbevelingen. De conclusie van de dienst Interne Audit over de stand van zaken van de interne controle heeft uitsluitend betrekking op de aan een audit onderworpen beheer- en controlesystemen. Zij geldt niet voor de systemen die tijdens de voorbije vijf jaar niet door de dienst Interne Audit zijn doorgelicht.

4.3. Algemeen oordeel over het financieel beheer van de Commissie

Overeenkomstig zijn taakomschrijving brengt de dienst Interne Audit jaarlijks een algemeen oordeel uit over het financieel beheer van de Commissie. Dit oordeel is gebaseerd op de auditwerkzaamheden die de dienst Interne Audit de afgelopen drie jaar (2022-2024) heeft verricht met betrekking tot het financieel beheer in de Commissie. In het oordeel wordt ook rekening gehouden met informatie uit andere bronnen, met name de verslagen van de Europese Rekenkamer. Het algemeen oordeel wordt gelijktijdig met dit verslag verstrekt en heeft betrekking op hetzelfde jaar.

Op basis van deze auditinformatie was de interne controleur van mening dat de Commissie in 2024 beschikte over governance-, risicobeheer- en internecontroleprocedures die over het geheel genomen toereikend waren om redelijke zekerheid te verschaffen over de verwezenlijking van haar financiële doelstellingen, met uitzondering van de gebieden van het financieel beheer ten aanzien waarvan de gedelegeerde ordonnateurs in hun betrouwbaarheidsverklaring een voorbehoud hebben gemaakt.

Zonder andere punten van voorbehoud bij het algemene oordeel voor 2024 te maken, heeft de dienst Interne Audit de Commissie gewezen op de noodzaak om de grote horizontale risico's voor de instelling en voor de EU-begroting te beperken door voort te bouwen op de lessen die zijn getrokken uit het beheer van haar financiële middelen in een uitdagende context.

Dit houdt met name verband met de complexiteit van (innovatieve) financieringsmechanismen en daaraan gerelateerde uitdagingen voor de uitvoering ervan. De Commissie, die eindverantwoordelijk is voor het waarborgen van de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven en voor een goed financieel beheer, zal daarom maatregelen moeten blijven nemen om de nieuwe grote risico's te beperken.

Nu de Commissie werkt aan een ambitieuze hervorming van de EU-begroting, die erop gericht is om deze eenvoudiger, gerichter en impactvoller te maken, moet het **traditionele governance-, controle- en borgingskader worden aangepast** om relevant te blijven voor innovatieve, complexe financiering en nieuwe uitvoeringsmodellen, met inbegrip van prestatiegerichte benaderingen.

Om doeltreffend te blijven, moet het zekerheids- en controlekader in het volgende meerjarig financieel kader **in verhouding staan** tot de aan dat kader verbonden risico's. Het niveau en de intensiteit van de controles moeten worden aangepast aan het uitvoeringsmodel van het (de) toekomstige instrument(en) teneinde overlapping van controles en audits te voorkomen en administratieve lasten te verminderen.

De zekerheids- en controlestrategie moet **van meet af aan worden ingebed** in het beleidsontwerp en de uitvoeringsplanning en parallel daaraan worden ontwikkeld, zodat de doeltreffende en efficiënte uitvoering van de programma's wordt gewaarborgd en de bredere doelstellingen op het gebied van financieel beheer en bestuur worden ondersteund.

Het is van essentieel belang om gedurende de hele levenscyclus van het programma **het passende niveau van controles te handhaven**, vooral als een late uitvoering van de middelen druk op het programma legt.

[21] Voor de adviesdienst Inspiratie, Debat, Engagement en Activering zijn tijdens de periode 2020-2024 geen audits uitgevoerd, aangezien er geen grote risico's werden vastgesteld en er bijgevolg geen beperkte conclusie is opgesteld.

Om de voortdurende en betrouwbare uitvoering van de nieuwe controle- en zekerheidsstrategieën te waarborgen, moeten de benodigde personele middelen worden vastgesteld en toegewezen vanaf de aanvang tot de afsluiting, zowel voor de benodigde capaciteit als voor de benodigde vaardigheden.

5. Overleg met de instantie voor financiële onregelmatigheden van de Commissie

In 2024 zijn geen systemische problemen vastgesteld door de overeenkomstig artikel 145 van het Financieel Reglement opgerichte instantie, die hierop wijst wanneer zij het in artikel 93 van het Financieel Reglement bedoelde advies verstrekt.